

РЕШЕНИЕ

№ 5676

гр. София, 11.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, II КАСАЦИОНЕН СЪСТАВ,
в публично заседание на 16.09.2022 г. в следния състав:

ПРЕДСЕДАТЕЛ: Николай Ангелов

ЧЛЕНОВЕ: Наташа Николова

Георги Бозуков

при участието на секретаря Макрина Христова и при участието на прокурора Яни Костов, като разгледа дело номер **4942** по описа за **2022** година докладвано от съдия Наташа Николова, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 285, ал. 1 от Закона за изпълнение на наказанията и задържането под стража /ЗИНЗС/, във връзка с чл. 208 и следващите от Административнопроцесуалния кодекс /АПК/.

Образувано е по касационни жалби на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ и Т. Х. Я. срещу Решение № 1516/09.03.2022 г. по адм. дело № 6800/2021 г. по описа на АССГ, I отделение, 69 състав, с което ГДИН е осъдена да заплати на Т. Я. сумата от 6 060 лв., представляваща обезщетение за претърпените от него неимуществени вреди, претърпени от него при изгърпяване на наказанието „лишаване от свобода“ в ЗОЗТ „К.“ в периода 19.05.2017г.-11.07.2021 г., ведно със законната лихва от датата на предявяване на иска – 12.07.2021 г., до окончателното ѝ изплащане, както и разноси в производството - 10 лв., представляващи внесена държавна такса, и 6,06 лв. – платено адвокатско възнаграждение.

В касационната жалба на Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ е посочено, че постановеното решение, в осъдителната му част, е неправилно и необосновано. Моли се същото да бъде отменено в тази си част. Алтернативно се прави искане присъденото обезщетение да бъде редуцирано до минималния размер.

Т. Х. Я. обжалва решението, в частта в която исковата му претенция е отхвърлена за разликата над 6 060 лв. до пълния ѝ размер от 20 000 лв. Моли същото да бъде отменено в тази си част, като бъде уважена изцяло исковата претенция.

В съдебно заседание Главна дирекция „Изпълнение на наказанията“ се представлява от юрк. Д., която поддържа подадената от ГДИН касационна жалба и моли същата да бъде уважена. Оспорва подадената от Т. Х. Я. касационна жалба и моли тя да бъде отхвърлена като неоснователна. Претендира юрисконсултско възнаграждение.

Касаторът Т. Х. Я. – не се явява и не се представлява.

Софийска градска прокуратура в съдебно заседание се представлява от прокурор К., който счита касационната жалба на ГДИН за основателна. Моли подадената от Т. Х. Я. касационна жалба да бъде оставена без уважение.

Административен съд София – град, II касационен състав, като се запозна с обжалваното съдебно решение, съобрази доводите и възраженията на страните и обсъди наведените касационни основания и тези по чл. 218, ал. 2 от АПК, намира за установено от фактическа и правна страна следното:

Касационните жалби са допустими, като подадени от легитимирано лице, в срока по чл. 211, ал. 1 от АПК, срещу съдебен акт, който подлежи на касационен контрол.

Разгледани по същество са неоснователни.

С постановеното съдебно Решение № 1516/09.03.2022 г. по адм. дело № 6800/2021 г. по описа на АССГ, I отделение, 69 състав, исковата претенция за присъждане на обезщетение в размер на 20 000 лв. за претърпени от Т. Х. Я. неимуществени вреди, претърпени за лоши битови и хигиенни условия на изтърпяване на наказанието му в Затвора – П. в периода от 30.03.2017г. до 15.05.2017г. и за периода 15.05.2017г.-11.07.2021 г., в който е изтърпявал наказание „лишаване от свобода“ в ЗОЗТ „К.“, в едно със законната лихва от предявяване на иска до окончателното му изплащане, е уважена частично. ГДИН е осъдена да заплати на Т. Х. Я. обезщетение за неимуществени вреди в размер на сумата от 6 060 лв., претърпени за нарушение на чл. 3, ал. 2, вр. с чл. 284-286 ЗИНЗС, поради условията на изтърпяване на наказанието му в ЗОЗТ „К.“ в периода 19.05.2017г.-11.07.2021 г., ведно със законната лихва от датата на предявяване на исковата претенция – 12.07.2021 г., до окончателното ѝ изплащане, както и разноски в производството - 10 лв., представляващи внесена държавна такса, и 6,06 лв. – за адвокатско възнаграждение.

С постановеното съдебно решение исковата претенция е отхвърлена за разликата до предявения размер от 20 000 лв., като неоснователна.

Решението на първоинстанционния съд е валидно, допустимо и правилно.

Касационният състав споделя изводите за частична основателност на исковата претенция.

Съгласно чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС, държавата отговаря за вредите, причинени на лишени от свобода и задържани под стража от специализираните органи по изпълнение на наказанията в резултат на нарушения на чл. 3. Според чл. 3, ал. 1 от ЗИНЗС, осъдените и задържаните под стража не могат да бъдат подлагани на изтезания, на жестоко, нечовешко или унижително отношение. Според ал. 2 на същата разпоредба, за нарушение на ал. 1 се смята и поставянето в неблагоприятни условия за изтърпяване на наказанието лишаване от свобода или задържането под стража, изразяващи се в липса на достатъчно жилищна площ, храна, облекло, отопление, осветление, проветряване, медицинско обслужване, условия за двигателна активност, продължителна изолация без възможност за общуване, необоснована употреба на помощни средства, както и други подобни действия, бездействия или обстоятелства, които уронват човешкото достойнство или поражат чувство на страх, незащитеност

или малоценност. Тълкуването на цитираните разпоредби налага извода, че е установено задължение за затворническата администрация за осигуряване на благоприятни условия за изтърпяване на наказанието „лишаване от свобода“ и мярката „задържане под стража“.

За да бъде основателен искът по чл. 284, ал. 1 от ЗИНЗС, следва да са налице кумулативно три предпоставки: действие или бездействие на орган по изпълнение на наказанията в нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС, причинени вреди в резултат на извършените действия или бездействия и причинно-следствена връзка между настъпилите имуществени или неимуществени вреди и действията или бездействията на съответната администрация.

От събраните по делото доказателства, безспорно е установено, че за исковия период от 30.03.2017г. до 15.05.2017г. относно изтърпяване на наказанието „лишаване от свобода“ в Затвора – П., не е установено нарушение на условията за изтърпяване на наказанието по смисъла на чл. 3 от ЗИНЗС, при съобразяване на кумулативното им въздействие съгласно чл. 284, ал. 2 от ЗИНЗС, вкл. правилно е прието, че не е достигнат прага, необходим за нарушение на чл.3 ЕКПЧ.

По делото е установено, че Т. Х. Я. в процесния период -19.05.2017г. -11.07.2021г., е изтърпявал наказание „лишаване от свобода“ в ЗОЗТ „К.“. Правилен е изводът на първоинстанционния съд, че в хода на проведеното съдебно производство са доказани следните неблагоприятни условия за изтърпяване на мярката „задържане под стража“ в нарушение на чл. 3, ал. 2 от ЗИНЗС, както и на чл. 3 от ЕКПЧОС: пренаселеност, липса на достатъчно светлина и възможност за проветрение, лоши хигиенни условия, режим на водата, дискомфорт поради хранене в спалното помещение и поради ползване на кухня и тоалетна в общо помещение, ползване на стари печки на дърва и въглища за отопление през зимния период, наличие на вредители, неадекватно лечение на заболяването парадонтоза хеморагика. Налице е неизпълнение от затворническата администрация на законоустановеното задължение по чл. 3 от ЗИНЗС, както и чл. 3 от ЕКПЧОС, според който никой не може да бъде подложен на изтезания или нечовешко или унизително отнасяне или наказване.

По силата на нормата на чл. 284, ал. 5 от ЗИНЗС, в случаите по ал. 1 настъпването на неимуществени вреди се предполага до доказване на противното. Както правилно е приел първоинстанционният съд, ищецът не дължи доказването на неимуществените вреди, когато е налице нарушение на чл. 3 от ЗИНЗС, както и на чл. 3 от ЕКПЧОС.

Безспорно е установено и наличието на причинно-следствена връзка между настъпилите вреди и бездействието на затворническата администрация.

Касационният състав споделя изцяло доводите на първоинстанционния съд относно размера на определеното обезщетение, а именно 6 060 лв. Присъдената сума представлява справедливо обезщетение на задържаното лице за претърпените от него неимуществени вреди при изтърпяване на мярката „лишаване от свобода“. Правилно е определен размерът на обезщетението, като същият е съобразен изцяло с релевантните обстоятелства. В случая е съобразен периодът, през който е търпяно нарушението, конкретните факти, свързани с условията, при които ищецът е изтърпявал наказанието „лишаване от свобода“ в ЗОЗТ „К.“. Взета е предвид и практиката на ЕКПЧ и размерът на определените от Съда обезщетения по сходни случаи по български дела.

С оглед изложеното, като взе предвид, че административният съд изцяло е приложил

стандартите за защита на правото по чл. 3 ЕКПЧ по отношение на ищеца, намира, че съдът е постановил решението си изцяло в съответствие с материалния закон, без наличие на нарушение на съдопроизводствените правила.

При този изход на спора не следва да бъдат присъждани разноски на страните по делото.

Предвид тези съображения, Административен съд София-град, II касационен състав,

РЕШИ:

ОСТАВЯ В СИЛА Решение № 1516/09.03.2022 г. по адм. дело № 6800/2021 г. по описа на АССГ, I отделение, 69 състав.

ОТХВЪРЛЯ искането на процесуалния представител на Главна Дирекция „Изпълнение на наказанията“ за присъждане на юрисконсултско възнаграждение.

Решението е окончателно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

ЧЛЕНОВЕ: 1.

2.